

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1591

1765

A S C E T I C I.

1766

VIII. fol. 127. *Hec est Epistola Beati Bernhardi ad parentes suos. Non est, ut dixi Vol. I. P. 1. col. 1143. Init: Sola causa qua liceat parentibus non obedire Deus est &c.*

IX. fol. 128. *Incipit ortus et decursus ordinis carthusiensis. Editus a magistro henrico Calcar. Vir hic ita dictus ab oppido natali in Ducatu Cliviae, cognomine Aeger, de quo tradunt Trithemius in Scriptt. Eccl. n. 666. et in Scriptt. Germ. n. 130. Arn. Boftius de illuſtr. Carthus. c. 12. et Theod. Petrejus in Bibl. Carth. p. 131. Theologus Paris. et Canonicus Colon. aetatis a. 37. Carthusiam ingressus, Praefecturis multis gestis, obiit Coloniae 1408. Praesens ejus Scriptum incipit: In christo ibesu nouerint qui ve- lint pie ortum et decursum a trecentis annis et quatuordecim ha- bentus annis ordinis Carthusiensium &c. et finit: loquor coram deo, non esse in ecclesia dei saniores, longeiores, leciores in christo et conscientia, aut quieciiores in corpore et anima, quam sint dei dono suo modo pauperes carthusienses. Benedictus sit ergo ille, qui eis benedixit &c. Exemplo fint ipfi Nicolaus supra dictus Gemniensis, qui ad 100. et Henricus praesens, qui ad 80. annos per- venit. Historiolam ejus a nullo Or- dinis Alumno haetenus ad prelum promotam inde putem, quod quibusdam aliis Sodalitiis religiosis displicere possit, praecipue Eremitis D. Pauli, quorum originem ad Fraticellos seu Fratres de-*

paupere Vita silvicolas refert. Interim Monachus quidam majoris Carthusiae similem Relationem ab a. 1082. ad a. 1409. pertexuit, cui plura Calcariensis nostri inse- ruit. Legitur illa Vett. Scriptor. et Monum. Martenii T. VI. Pa- ris. 1729. col. 151. f.

X. fol. 137. *Epistola beati Augustini episcopi que vocatur speculum mortis vel peccatoris. Initium: Quoniam karissimi in via buius vite (al. seculi) fugientis sumus &c. Spuria, ut edit. Opp. Maur. T. VI. Append. col. 155.*

XI. fol. 140. *Incipit Augustinus de triplici habitaculo mundi. Ita: Tria sunt sub omnipotentis dei manu habitacula &c. Non fin- cerius praecedente, eique eodem loco col. 159. statim subjunctum.*

DCCXXXV.

Codex membraneus lat. Sec. R. 1536
XV. Foll. 117. f. min. nitidissime exaratus, majorem insuper com- mendationem a speciosissimis, qui- bus ornatus est, Picturis meretur. Nam praeter IV. Frontes Libro- rum, quae paginas integras occu- pant, plurimorum Articulorum Initia vividissimum Schema five campestre, five architectonicum, materiae tractandae congruens, exhibent, in quo inventionis inge- nium cum imitatione antiquorum Artis operum et penicilli illece- bris certat. Atque, ut specimen dem, Frons prima Codicis Mo- numentum elegans repraesentat, cujus summo Virtutes stolatae, suis attributis insignes Caritas,

1767

C O D I C E S

1768

Spes, Fides infistunt tectum rotundum manibus sublime sustinentes. Subter Columba candida stans adparentibus utrinque Fortitudine, Prudentia, Justitia et Temperantia suis quaque insignibus noscenda. Infra Columbam basis geminum opus ἀναγλυφον continet, superius quidem Cadaver in ferebro Clero, populoque circumfusum, inferius Hominem thalamo compositum obversantibus ei 7. Stellis, et totidem viris eminus stantibus. Et prius quidem Defunctum Parisiis e feretro damnationem suam proclamantem, quo ostento D. Bruno motus Eremum petierit, interpretor, quamvis ostentum istud maxime a J. Launojo impugnatum fuerit, alterum Somnium Hugonis Ep. Gratianopolitani, quo, antequam Bruno cum 6. Sociis ad se accessisset, sibi visus est videre 7. Stellas ante se proceducas. Atque ex his jam liquet, ad Carthusianos Codicem pertinere, id quod convalescit e fol. 7. p. 2. ubi citatur Liber de uita christi domni Ordulphi (Ludolphi) monachi ordinis nostri carthusiensis. Videmus Carthusianum; Italum probabo. Fol. 8. inter liberos legendos commendantur Opera Vgonis Pancere; at is Frater laicus O. M. fuit, et XIII. Tractatus asceticos italice scripsit Florentiae 1492. typis editos. Fol. praeced. p. 2. de linguae latinae ignaris Fratribus dicitur: Quoadusque addiscant, materna lingua libros conscriptos legant, ut sunt Mons uirtutum, Mons contemplationis et similia Opuscula.

Haec ego quidem non vidi, interim vix dubium, esse talia, qualia Antonii Senens. Monte santo di Dio, item Monte d' Orazione &c. Fol. 18. ubi de Carthusianorum Vestimentis res est, memorantur Vardacorum et Stafae, primum dialecto Veneta pro Guardacuore, id est, Thorace protegendo pectori, alterum pro genere calceorum senza peduli, ut exponit Vocabularium della Crucifix dictum. His jam pensatis suspicari liceat, Autorem Operis esse F. Johannem de Deo Domus S. Andreae de Litore Venetiis alumnus, de cuius piis Opusculis a Nic. Jensono sub Typographiae exordia eleganter ibidem excusis plura dixi in Suffragio pro Job. de Spira primo Venetiar. Typographo. Referunt illa etiam Tritheimius in Scriptt. eccl. n. 905. et Petreji Bibl. Carthusiana, et quamvis de praesenti, fortasse, quod typis vulgatum nunquam fuit, taceant, addunt tamen, Johannem varia alia conscripsisse. Cujus vero tandem generis Opus istud? Asceticum est, nullo titulo generali insignitum, constans III. Libris, quorum I. per allegoriam Columbae 7. Virtutes in prima Icone supra depictas explicat, II. per allegoriam Pulli afini, quo vectus est Christus, Carthusianorum ordinem diurnum in exercitia mentis et corporis tributum exponit, III. Contemplationum materiam praeципue e Vita Christi subpediat, admixtis etiam passim Precum formulis. Prologi Libri I. initium est: Volui idcirco filij dilectissimi san.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1591

1769

A S C E T I C I.

1770

sandarum uirtutum dignitatem in similitudine unius simplicissimæ candidissimæ columbe disponere, ut uos ad eandem formam animam uestram dirigere studeatis. &c. Extrema Libri III. Deinde donec finem rei (Ascensionis Christi) aspicere potuerunt: Exultabant plorantes: cantabant. Totum ad formandos Ordinis Tirones dirigitur. Illud indicatum non praeteribo, fol. 7. commendari: Opuscula cuiusdam nostri monachi, quorum primum incipit: Qui sequitur me, et rursum fol. 25. p. 2. Opusculum monachi nostri, quod incipit: Qui sequitur me. Quid igitur Monachi hujus nomen tacet Scriptor? An Thomam de Kempis Carthusianum habuit? An aliud Opusculum ab eisdem verbis incipit?

DCCXXXVI.

R. 3115 Codex membraneus lat. Sec. XV. Folior. 47. 4. nitide perscriptus, rubricis distinctus, et olim Monasterij sancte dorothée in vienna, pro quo et exaratus videtur, ita insignitur: *Incipiunt constitutiones domini Benedicti pape de vita Canonicorum regularium.* Est is Benedictus XII. sollicitus claustralibus Disciplinae exactor, qui Avenione Idus Maii anno Pont. quinto, videlicet 1339. has Constitutiones dedit. Earum initium: *Ad decorem ecclesie sponse dei et sanctorum religionum in ea fundatarum &c.* Ad calcem minio: *Explicit constitutiones Domini Benedicti pape De vita Ca-*

nonicorum regularium militantium sub Regula Beati Augustini ypponen sis episcopi finite Anno Domini Millesto Quadrigeno. Decimo nono in Dic Sanctorum martirum Sergij et Bachi. In Elencho sequenti 46. Capitulis distinguntur. Alia divisio est in Car. Cocquelinii Bullario T. III. P. 2. p. 264.

DCCXXXVII.

Codex chartaceus lat. Sec. U. 744 XV. Folior. 179. f. per duas columnas exaratus et minio distinctus inscribitur: *Expositio regule Beati Augustini episcopi secundum fratrem humbertum Magistrum ordinis predicatorum.* Quintus fuit in serie Vir hic magnae autoritatis et Scriptis notus, quorum Variam jam Vol. I. retulimus. Praesens bene distinguendum ab *Expositione Constitutionum Ordinis* sui, cuius etiam Liturgica digestus, constat Capp. XCIII. et incipit: *Cogitanti mibi de sermone qui exiit inter fratres &c. finit vero: se totam regulam implesse et ad amplius non teneri. Ubi subditur: Explicit liber. Anno Ab incarnatione Domini. M. CCC. VIII. finitum.* Editiones referuntur in Scriptt. Ord. Praed. T. I. p. 145. Obiit Humbertus a. 1254. Index Capp. Codici adjectus a Cap. 80. avulsus est.

DCCXXXVIII.